

PLA DOCENT – GRUP SEMIPRESENCIAL

Dades generals de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Repositoris i Biblioteques Digitals

Codi de l'assignatura: 365918

Curs acadèmic: 2021-2022

Coordinació: CRISTÓBAL URBANO SALIDO

Departament: Biblioteconomia, Documentació i Comunicació Audiovisual

crèdits: 6

Programa únic: S

Hores estimades de dedicació a l'assignatura

Factor hores / ECTS	25
----------------------------	-----------

Hores presencials	16
Hores de treball dirigit	84
Hores d'aprenentatge autònom	50
Hores totals de treball de l'alumnat	150

Treball presencial

Tipus d'activitat formativa	Hores
Teoricopràctica	10
Seminari	1,5
Pràctiques amb documents	4,5
Total	16

Recomanacions

Es recomana haver cursat les assignatures del primer semestre del segon curs Representació de la Informació: Metadades, i Fonts d'Informació.

Competències

- Capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de l'àrea d'estudi pròpia) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica, i capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
- Capacitat per adquirir, actualitzar i aplicar coneixements sobre les tecnologies de la informació i la comunicació en els diferents entorns professionals.
- Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes, i capacitat de cercar i integrar nous coneixements i actituds).
- Capacitat per identificar les fonts i recursos més adequats per resoldre problemes i necessitats d'informació.

- Capacitat per analitzar l'entorn de les unitats i serveis d'informació i les necessitats dels usuaris a partir de resultats d'estudis d'usuaris.

Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Referits a coneixements

- Conèixer el context social i cultural en què es desenvolupen els projectes de repositoris, arxius i biblioteques digitals.
- Conèixer els tipus i les funcions dels repositoris, arxius i biblioteques digitals i els projectes més rellevants del nostre entorn.
- Comprendre la importància dels repositoris, arxius i biblioteques digitals per accedir, preservar i difondre la documentació.

Referits a habilitats, destreses

- Establir i aplicar graelles d'anàlisi i avaluació en funció de les característiques tècniques i funcionals dels diversos tipus de repositoris, arxius i biblioteques digitals.
- Caracteritzar els usos dels repositoris, arxius i biblioteques digitals en situacions de cerca d'informació i avaluar-ne el rendiment en el marc dels serveis de referència d'unitats d'informació.

Referits a actituds, valors i normes

- Ser conscient de la necessitat i l'interès de la col·laboració professional per crear projectes.
- Posar en context la importància que els temes legals tenen en la digitalització i/o difusió de continguts digitals.

Blocs temàtics de l'assignatura

1. Repositoris, arxius i biblioteques digitals en el marc de la transformació digital de les unitats i serveis d'informació

1.1. Abast i definició: de les unitats d'informació amb continguts digitals a l'establiment de repositoris, arxius i biblioteques digitals amb personalitat pròpia.

1.2. Orígens i història: antecedents no digitals i primers projectes digitals pre- i post-Internet.

1.3. Tendències actuals i de futur: col·leccions facilitades, convergència digital de l'àmbit GLAM (*Galleries, Libraries, Archives, and Museums*), humanitats digitals, accés obert i ciència oberta.

1.4. Tipologia. Classificació segons promotors i el perfil de continguts: repositoris institucionals i de recerca, projectes digitals de l'àmbit GLAM i plataformes d'editors i de distribuïdors de continguts editorials.

1.5. Funcions: preservació i conservació; promoció de l'accés obert; suport a la recerca, la docència i la cultura.

1.6. Eines de planificació, avaluació i anàlisi: normes, pautes i recomanacions

1.7. Control bibliogràfic i recursos d'informació sobre repositoris, arxius i biblioteques digitals.

2. Repositoris institucionals i de recerca

2.1. Delimitació i estudi de casos segons promotors, funcionalitats i trajectòria. Identificació de referents.

2.2. Planificació: normes, recomanacions i anàlisi de bones pràctiques.

2.3. Gestió i avaluació: model de negoci/servei, públics diana, recursos humans i econòmics, polítiques de col·lecció, organització de processos tècnics, aspectes legals, promoció i màrqueting, estudis d'ús i d'usuaris, i informes de retiment de comptes.

2.4. Programari. Funcionalitats *back office* i *front office*. Organització i recuperació de la informació. Interfície d'usuari. Interoperabilitat i posicionament web.

3. Projectes digitals de l'àmbit GLAM

3.1. Delimitació i estudi de casos segons promotors, funcionalitats i trajectòria. Identificació de referents.

3.2. Planificació: normes, recomanacions i anàlisi de bones pràctiques.

3.3. Gestió i avaluació: model de negoci/servei, públics diana, recursos humans i econòmics, polítiques de col·lecció, organització de processos tècnics, aspectes legals, promoció i màrqueting, estudis d'ús i d'usuaris, i informes de retiment de comptes.

3.4. Programari. Funcionalitats *back office* i *front office*. Organització i recuperació de la informació. Interfície d'usuari. Interoperabilitat i posicionament web.

4. Plataformes editorials i de distribuïdors de continguts editorials

4.1. Delimitació i estudi de casos segons promotors, funcionalitats i trajectòria. Identificació de referents.

4.2. Planificació: normes, recomanacions i anàlisi de bones pràctiques.

4.3. Gestió i avaluació: model de negoci/servei, públics diana, recursos humans i econòmics, polítiques de col·lecció, organització de processos tècnics, aspectes legals, promoció i màrqueting, estudis d'ús i d'usuaris, i informes de retiment de comptes.

4.4. Programari. Funcionalitats *back office* i *front office*. Organització i recuperació de la informació. Interfície d'usuari. Interoperabilitat i posicionament web.

4.5. Integració en la col·lecció facilitada de biblioteques.

Metodologia i organització general de l'assignatura

L'alumnat disposa de material de lectura, activitats pensades per treballar amb el material, activitats i eines d'avaluació i autoavaluació, fòrums de dubtes, i altres instruments de treball i de comunicació, amb els companys i amb el professorat. Cada unitat temàtica disposa d'una guia de treball que explica els objectius, el material disponible i la manera de treballar els conceptes i competències de la unitat, com també d'un cronograma de treball orientatiu.

L'alumnat ha d'assistir a 16 hores de sessions presencials, que inclouen un mínim de dues hores de tutoria de seguiment i un mínim de dues hores d'avaluació final, en el període establert al calendari de sessions presencials de l'assignatura.

Les sessions presencials seran de diversos tipus, alguns exemples en són: elaboració i correcció de pràctiques, treball en grup, visites a centres, presentacions orals, conferències de convidats, seminaris, proves d'avaluació...

Les sessions presencials es complementen amb l'orientació i la resolució de dubtes a través dels fòrums de dubtes del campus (un de general i un per a cada unitat temàtica) i les tutories acadèmiques que podeu demanar al professorat en el seu horari d'atenció a l'alumne durant tot el semestre.

Aquesta metodologia pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Avaluació acreditativa dels aprenentatges de l'assignatura

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es basa en les activitats següents:

- Una prova escrita, que es fa al final del semestre (40 % de la nota final).
- Tres exercicis pràctics que es fan de forma individual al llarg del semestre (finals de març, finals d'abril i finals de maig) (60 % de la nota final).

Per superar l'assignatura s'ha d'obtenir un 5 en la nota final ponderada. Per poder fer mitjana amb el conjunt d'elements d'avaluació cal treure, com a mínim, un 5 en la prova escrita. Els exercicis pràctics no lliurats en el temps i la forma establerts es qualifiquen amb 0 punts.

Tant la prova escrita final com els tres exercicis pràctics són reavaluables. Per poder accedir a la seva reavaluació serà necessari haver obtingut en les esmentades proves una puntuació inferior a 5 sobre 10, però igual o superior a 4 sobre 10.

Avaluació única

La sol·licitud per acollir-se a l'avaluació única s'ha de lliurar a la secretaria del centre durant els vint primers dies naturals des de l'inici del semestre, o durant els vint primers dies naturals a comptar de la data en què s'hagi fet efectiva la matrícula o l'ampliació, si és posterior a l'inici del semestre.

L'avaluació única consisteix en un treball de curs individual (40 % de la nota final) —que requereix, com a mínim, dues tutories amb el professor— i una prova escrita final (60 %). El lliurament del treball es fa el mateix dia de la prova escrita (fixada al calendari d'exàmens). Per superar l'assignatura, cal obtenir una qualificació mínima de 5 en la prova escrita i un 5 en la mitjana global.

Poden ser objecte de reavaluació tant la prova escrita com el treball. Per poder accedir a la seva reavaluació serà necessari haver obtingut en les esmentades proves una puntuació inferior a 5 sobre 10, però igual o superior a 4 sobre 10.

Aquest sistema d'avaluació pot patir modificacions en funció de l'evolució de la situació d'excepcionalitat provocada per la COVID-19.

Fonts d'informació bàsiques de l'assignatura

Adamick, Jessica; Lewellen, Rachel; Reznik-Zellen, Rebecca. *Library management of disciplinary repositories*. Washington, DC: Association of Research Libraries, November 2013. (SPEC Kit 338). <https://doi.org/10.29242/spec.338>

- Baker, David; Evans, Wendy. *A handbook of digital library economics: operations, collections and services*. Oxford: Chandos Publishing, 2013. ISBN 9781843346203.
- Bantin, Philip C. (ed.). *Building trustworthy digital repositories: theory and implementation*. Lanham: Rowman & Littlefield, 2016. ISBN 9781442263796.
- Versió en línia disponible per a usuaris registrats a la UB dins el portal ProQuest Ebook Central: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/ub-ebooks/detail.action?docID=4503924>
- Barrueco Cruz, José Manuel; Rico-Castro, Pilar; Bonora Eve, Laura Valeria (coord.). *Guía para la evaluación de repositorios institucionales de investigación*. 4ª versión. Madrid: Fundación Española para la Ciencia y la tecnología, FECYT, 2021. Versió en línia disponible en el repositori institucional de la UPV: <http://hdl.handle.net/10251/166115>
- Buehler, Marianne A. *Demystifying the institutional repository for success*. Oxford : Chandos, 2013. ISBN 9781843346739.
- Callicott, Burton B.; Scherer, David; Wesolek, Andrew (eds.). *Making institutional repositories work*. West Lafayette, Indiana: Purdue University Press, 2016. ISBN 9781612494227. Versió en línia disponible en obert als portals Oapen (<http://library.oapen.org/handle/20.500.12657/31579>) i Project MUSE (<https://muse.jhu.edu/book/43244>).
- Equihua, Saúl M. *Biblioteca digital: conceptos, recursos y estándares*. Buenos Aires: Alfagrama, 2007. ISBN 9789871305230.
- IFLA; ICA. *Directrices para proyectos de digitalización de colecciones y fondos de dominio público, en particular para aquellos custodiados en bibliotecas y archivos*. Madrid: Ministerio de Cultura, Subdirección General de Coordinación Bibliotecaria, 2005. Disponible en línia en diverses llengües a: <https://www.ifla.org/publications/guidelines-for-digitization-projects-for-collections-and-holdings-in-the-public-domain>

Jeanneney, Jean-Noël. *Google desafía a Europa: el mito del conocimiento universal*.

València : Universitat de València, 2007. ISBN 9788437068626.

Kresh, Diane (ed.). *The Whole digital library handbook*. Chicago: American Library Association, 2007. ISBN 9780838909263.

Méndez Rodríguez, Eva Ma. *Metadatos y recuperación de información: estándares, problemas y aplicabilidad en bibliotecas digitales*. Gijón: Trea, 2002. ISBN 84-9704-055-4. Llibre basat en la tesi doctoral de l'autora disponible en línia en el repositori de la UC3M: <https://e-archivo.uc3m.es/handle/10016/26863>

Purcell, Aaron D. *Digital library programs for libraries and archives: developing, managing, and sustaining unique digital collections*. Chicago: Neal-Schuman, an imprint of the American Library Association, 2016. ISBN 9780838914502 (paper); 9780838914571 (PDF); 9780838914588 (ePub); 9780838914595 (Kindle).

Sabharwal, Arjun. *Digital curation in the digital humanities: preserving and promoting archival and special collections*. Amsterdam: Chandos Publishing, 2015. ISBN 9781780630816 (PDF). Versió en línia disponible per a usuaris registrats de la UB dins el portal ProQuest Ebook Central: <http://ebookcentral.proquest.com/lib/ub-ebooks/detail.action?docID=2028120>

Weiss, Andrew. *Using massive digital libraries: a LITA guide*. Chicago: ALA TechSource, 2014. ISBN 9780838912355 (paper); 9780838919736 (PDF); 9780838919743 (ePub); 9780838996249 (Kindle).

